

Ερώτημα: Αρ. Πρωτ. Β/13106/986/30-3-04 της Δ/σης Επιβατικών Μεταφορών του ΥΠΜΕ

Περίληψη ερωτήματος:

- 1) Εάν η ΚΤΕΛ Α.Ε. μπορεί να είναι μέτοχος σε ανώνυμη εταιρεία, η οποία έχει σκοπό την ίδρυση και λειτουργία ιδιωτικού ΚΤ.Ε.Ο.
- 2) Εάν μπορεί να αναπτύσσει και άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητες πέραν των όσων ορίζονται στο ν. 2963/2001.
- 3) Εάν είναι νόμιμη η συμμετοχή του συνδέσμου αυτοκινητιστών Δ.Χ. επιβατηγών αυτοκινήτων (ταξί) σε ανών. εταιρεία με σκοπό την ίδρυση και λειτουργία ιδιωτικού Κ.Τ.Ε.Ο.

Επί του ως άνω ερωτήματος το Α' Τμήμα του ΝΣΚ γνωμοδότησε ομοφώνως ως εξής:
I. Α. Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 1 του ν. 2963/2001 «Οργάνωση και λειτουργία των δημόσιων επιβατικών μεταφορών με λεωφορεία, τεχνικός έλεγχος οχημάτων και ασφάλεια χειρσαίων μεταφορών και άλλες διατάξεις» (Α'268) «η εκτέλεση και εκμετάλλευση του συγκοινωνιακού έργου των τακτικών αστικών και υπεραστικών επιβατικών γραμμών, ανατίθεται αποκλειστικά στους φορείς συγκοινωνιακού έργου...».

Στη διάταξη του άρθρου 3 παρ. 1 του ως άνω νόμου, ορίζεται:

«1. Κάθε υφιστάμενο κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου ΚΤΕΛ δύναται να μετατραπεί σε ανώνυμη εταιρεία, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου 5. Για την ως άνω μετατροπή απαιτείται απόφαση της γενικής συνέλευσης των μετόχων του, η οποία πρέπει να ληφθεί το αργότερο μέχρι τις 30.9.2002, με πλειοψηφία τουλάχιστον των δύο τρίτων (2/3) του συνολικού αριθμού των μετοχών του ΚΤΕΛ. Οι διαδικασίες μετατροπής πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί μέχρι Τις 31.12.2003».

Τα ΚΤΕΛ που έχουν μετατραπεί σε ανώνυμες εταιρείες «διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος και του κ.ν. 2190/1920. Στην επωνυμία τους πρέπει να περιέχονται οι λέξεις «Κ.Τ.Ε.Λ. ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ». Οι μετοχές είναι ονομαστικές» (παρ. 6 του ως άνω άρθρου 3).

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 4 του παραπάνω νόμου, «1. Σκοπός των ΚΤΕΛ Α.Ε. είναι η εκτέλεση του συγκοινωνιακού έργου, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 6, καθώς και οποιοδήποτε άλλο έργο οδικών συγκοινωνιών τους ανατεθεί. 2. Για την εκτέλεση του σκοπού αυτού τα ΚΤΕΛ Α.Ε. μπορούν:

- α. Να εκπονούν μελέτες συναφείς με την οργάνωση και λειτουργία του συγκοινωνιακού έργου που τους ανατίθεται.
- β. Να κατασκευάζουν και εκμεταλλεύονται κάθε είδους εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης του επιβατικού κοινού, ιδίως σταθμούς άφιξης και αναχώρησης λεωφορείων, στέγασης, συντήρησης, τροφοδοσίας και εφοδιασμού με καύσιμα ή χώρων αναμονής και εξυπηρέτησης επιβατών.

γ. Να συνεργάζονται με σιδηροδρομικές, αεροπορικές ή ναυτιλιακές εταιρείες για την παροχή σχετικών υπηρεσιών.

δ. Να ιδρύουν σε νομαρχιακό ή διανομαρχιακό ή εθνικό επίπεδο από τις ΚΤΕΛ Α.Ε., προμηθευτικούς συνεταιρισμούς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, για την προμήθεια οχημάτων, ανταλλακτικών και εξαρτημάτων και άλλων υλικών».

Έργο τους, κατά τη διάταξη του άρθρου 6, είναι η εκτέλεση και εκμετάλλευση: α. Των υφιστάμενων τακτικών, αστικών και υπεραστικών επιβατικών γραμμών που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου έχουν ανατεθεί στα ΚΤΕΛ και εκτελούνται από αυτά. β. Των νέων τακτικών αστικών και υπεραστικών επιβατικών γραμμών, όπως αυτές καθιερώνονται με τις διατάξεις του άρθρου 7. γ. Του έργου που ασκούν σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 2446/1996».

Β. Στις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 34 του ως άνω νόμου 2963/2001, ορίζονται τα εξής:

«1. Τα Ιδιωτικά ΚΤΕΟ ιδρύονται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα που έχουν ως αποκλειστικό έργο τον τεχνικό έλεγχο των οχημάτων που ορίζονται στο προηγούμενο άρθρο. Καθένα από τα παραπάνω πρόσωπα δεν μπορεί να ιδρύσει περισσότερα των 7 ιδιωτικών ΚΤΕΟ στο σύνολο της Επικράτειας.

2. Ιδιωτικά ΚΤΕΟ δεν δύναται να ιδρυθούν από φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δραστηριοποιούνται στους τομείς της εμπορίας αυτοκινήτων ή από σύζυγο ή συγγενικά πρόσωπα πρώτου βαθμού εξ αίματος ή εξ αγχιστείας των ανωτέρω φυσικών προσώπων ή θυγατρικές εταιρίες των ανωτέρω νομικών προσώπων, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 42ε του κ.ν. 2190/1920».

Γ. Στη διάταξη της παρ. 1Β' του άρθρου 13 του ν. 2367/1953 «περί τίτλων κυριότητας, ταξινομήσεως, αδειών κυκλοφορίας και φορολογίας αυτοκινήτων» (Α'82), ορίζονται τα εξής :

«Δημοσίας χρήσεως αυτοκίνητα οχήματα χαρακτηρίζονται τα αποκλειστικώς και μόνον προς εξυπηρέτησιν των αναγκών του Κοινού χρησιμοποιούμενα και εκτελούντα μεταφοράς επί κομίστρω προσώπων ή πραγμάτων και ανήκοντα κατά κυριότητα, χρήσιν και εκμετάλλευσιν, μέχρις αποκτήσεως και της κυριότητας δια της αποπληρωμής του πιστωθέντος τιμήματος,

α) εις φυσικά πρόσωπο αποζώντα αποκλειστικώς και μόνον εκ της εκμεταλλεύσεως του αυτοκινήτου, εγγεγραμμένα εις το Ταμείον Συντάξεων Αυτοκινητιστών και μη ασκούντα έτερον επάγγελμα ή επιχείρησιν, εξαιρουμένου του επαγγέλματος οδηγού αυτοκινήτων και

β) εις Νομικά Πρόσωπα αποκλειστικόν σκοπόν έχοντα την επί κομίστρω μεταφοράν προσώπων ή πραγμάτων, των το καταστατικόν είναι εγκεκριμένον και παρά του Υπουργού Συγκοινωνιών ...».

Π. Από τις προαναφερθείσες διατάξεις συνάγονται τα εξής : Οι ΚΤΕΛ Α.Ε. είναι ανώνυμες εταιρείες που διέπονται από τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 και του ν. 2963/01, λειτουργούν με τους κανόνες της αγοράς και της ιδιωτικής οικονομίας, συγχρόνως, όμως, διατηρούν τον χαρακτήρα τους ως εταιρείες κοινής ωφέλειας που εξυπηρετούν το γενικότερο δημόσιο και κοινωνικό συμφέρον. Για την επιτυχή επιτέλεση του κοινωνικού τους έργου, το οποίο κατ' αποκλειστικότητα τους δόθηκε από την πολιτεία, ενισχύονται οικονομικά από το κράτος (πολιτική κομίστρου,

οικονομικά κίνητρα για ανανέωση του στόλου των λεωφορείων τους), περιγράφονται δε στο νόμο (άρθρο 4 παρ. 2 ν. 2963/01) οι δραστηριότητες τις οποίες μπορούν να αναλάβουν οι ΚΤΕΛ Α.Ε. για να επιτελέσουν καλύτερα τον σκοπό τους, δηλαδή και την εκτέλεση του συγκοινωνιακού έργου. Η ίδρυση και λειτουργία ΙΚΤΕΟ δεν περιλαμβάνεται στο σκοπό αυτό, ούτε αναφέρεται πουθενά στο νόμο ως μέσον εκπλήρωσης του σκοπού τους η συμμετοχή τους σε άλλες ανώνυμες εταιρείες ή η ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας διαφορετικής από την κύρια δραστηριότητα τους. Όπου ο νόμος θέλησε να επιτρέψει γενικά σε αντίστοιχα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που λειτουργούν υπό μορφή ανωνύμου εταιρείας την συμμετοχή τους σε εταιρείες ακόμη και με αντικείμενο που δεν έχει σχέση με μεταφορικό έργο, το όρισε ρητά (βλ. άρθρα 1 παρ. παρ. 1 και 3 του ν. 2671/1998 «Ρύθμιση θεμάτων ΟΣΕ και άλλες διατάξεις» - Α'289). Επομένως, οι ΚΤΕΛ ΑΕ, δεν μπορούν να είναι μέτοχοι σε άλλη ανώνυμη εταιρεία, η οποία έχει ως αποκλειστικό σκοπό την ίδρυση και λειτουργία ΙΚΤΕΟ, ούτε να αναπτύσσει άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητες, πέραν των οριζομένων στο ν. 2963/2001.

Όσον αφορά στο τρίτο ερώτημα :

Ο ν. 2367/1953, θέτει ως αποκλειστικό σκοπό στα νομικά πρόσωπα στα οποία ανήκουν κατά κυριότητα δημόσιας χρήσεως αυτοκίνητα οχήματα, την μεταφορά προσώπων ή πραγμάτων επί κομίστρω. Επομένως, ο σύνδεσμος αυτοκινητιστών ταξί, αν έχει τη μορφή νομικού προσώπου το οποίο έχει εκ του νόμου αποκλειστικό σκοπό την μεταφορά προσώπων επί κομίστρω, δεν μπορεί να συμμετέχει σε άλλη ανών. εταιρεία, η οποία έχει διαφορετικό σκοπό, όπως είναι η ίδρυση και λειτουργία ΙΚΤΕΟ.

III. Κατά συνέπεια, στα ερωτήματα προσήκει η ανωτέρω αναλυτική απάντηση.

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ
ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΚΟΥΤΟΥΚΗ